

Л.Е. Бекірова, к.п.н., викл. кафедри
ДП та методик початкового
навчання РВНЗ «Кримський
інженерно-педагогічний
університет» м. Сімферополь

СПРЯМОВАНІСТЬ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВНЗ НА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Анотація. У статті авторка розглядає проблему спрямованості дисциплін професійно-педагогічного циклу у ВНЗ на формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Ключові слова: дисципліни професійно-педагогічного циклу, інтерактивне освітнє середовище, інтерактивні технології навчання, формування готовності майбутніх учителів початкових класів.

Аннотация. В статье автор рассматривает проблему направленности дисциплин профессионально-педагогического цикла в вузе на формирование готовности будущих учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.

Ключевые слова: дисциплины профессионально-педагогического цикла, интерактивная образовательная среда, интерактивные технологии обучения, формирование готовности будущих учителей начальных классов.

Annotation. The author considers the problem of orientation courses and vocational teaching cycle in the high school on the formation of preparedness for future elementary school teachers to use interactive learning technologies.

Keywords: discipline of Professional Education of the cycle, interactive learning environment, interactive learning technologies, the formation of preparedness for future primary school teachers.

Актуальність. Учитель є носієм духовного, інтелектуального, культурного потенціалів, детермінує розвиток людини й суспільства. Професіонал у галузі освіти має глибоко усвідомлювати місце та роль позитивної взаємодії тих, хто є учасниками освітнього процесу як засобу самореалізації, самовдосконалення, саморозвитку, самоствердження. Діяльність сучасного вчителя початкових класів пов'язана з фаховою поліфункціональністю, багатопредметністю. Він здійснює навчальну, виховну, розвивальну, дослідницьку, соціально-психологічну та інші функції, виконання яких потребує від нього оволодіння інноваційними технологіями навчання, у тому числі й інтерактивними технологіями.

На сучасному етапі має місце певна невідповідність між вимогами щодо готовності майбутніх фахівців, учителів початкових класів, до застосування інтерактивних технологій навчання й недостатньою увагою вищих навчальних закладів до забезпечення такої підготовки. Професійна підготовка майбутнього вчителя до застосування інтерактивних технологій навчання має на увазі й спрямованість дисциплін професійно-педагогічного циклу у ВНЗ на формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Перш ніж розглядати проблему готовності вчителя до застосування інтерактивних технологій навчання зазначимо, що методологічною основою дослідження є загальні положення філософії та психології з теорії пізнання як основи формування особистості (Б.Г. Ананьєв, В.П. Андрущенко, А.Г. Асмолов, В.Г. Кремень та ін.); основні положення системно-діяльнісного, особистісного підходів до навчально-виховного процесу підготовки вчителів (Н.М. Бібік, О.Я. Савченко, А.В. Сущенко та ін.); фундаментальні ідеї гуманізації освіти, особистісно-орієнтованого навчання у вищій школі (Г.О. Балл, І.Д. Бех, Ю.І. Мальований, В.В. Олійник, О.С. Снісаренко та ін.); технологічний підхід як чинник модернізації професійної підготовки студентів (М.В. Гриньова, Г.В. Єльнікова, О. М. Пехота та ін.); дидактико-методичний та інноваційний підходи, що забезпечують інтеграцію дидактичних і методичних знань та умінь студентів (Л.М. Ващенко, В.І. Маслов, В.Ф. Паламарчук, О.І. Пометун та ін.).

Теоретичні та практичні аспекти нових технологій навчання розроблені в роботах В.П. Беспалько, М.Д. Виноградової, Д. Джонсона, Р. Джонсона, О.В. Єльнікової, В.А. Мартинюк, О.М. Пехоти, Л. В. Пироженко, О.І. Пометун, Р. Реванс, Г.К. Селевко, М.І. Скрипник, В.А. Терещенко та інших вітчизняних і зарубіжних учених. Проблемама інтерактивного спілкування присвячені праці Н.М. Богомолової, Б.Ф. Ломова, Р.С. Немова та ін.

Мета статті: розглянути проблему спрямованості дисциплін професійно-педагогічного циклу на формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання і вплив цього процесу на розвиток знань, умінь студентів з інтерактивних технологій навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. До дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки віднесені: «Вступ до спеціальності», «Дидактика», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», «Методика викладання математики», «Методика викладання російської мови», «Методика викладання природознавства», «Методика викладання української мови», «Методика викладання кримськотатарської мови», «Музичне виховання з методикою викладання», «Образотворче мистецтво з методикою викладання», «Трудове навчання з методикою викладання», «Людина і світ з методикою викладання», «Основи здоров'я та фізичної культури з методикою викладання», «Шкільний курс валеології, основ безпеки життєдіяльності в початковій школі з методикою викладання».

Ознайомлення студентів із циклом дисциплін професійно-орієнтованої підготовки зі спеціальності «Початкова освіта» РВНЗ «Кримський інженерно-педагогічний університет» починається на I курсі з вивчення курсу «Введення в спеціальність».

Курс «Введення в спеціальність» інформує студентів щодо особливостей реформування освіти в Україні, системи сучасної освіти й особливостей підготовки вчителя початкових класів у ВНЗ. Попереднє ознайомлення зі змістом навчання спеціальності «Початкова освіта» допоможе студентам I курсу чіткіше окреслити етапи професійного становлення вчителя, ознайомитися з різними формами організації роботи у ВНЗ, з умовами наукової організації праці. Сучасна діагностика вихідного рівня знань з професії вчителя надасть змогу на початковому етапі навчання закласти передумови розвитку самоосвіти, вивчення основ педагогічної діяльності, а саме загальної культури педагога, етики, естетики праці

вчителя, творчості, майстерності, професіоналізму, саморозвитку особистості.

Студенти вперше дізнаються про те, що у навчальному процесі початкової школи можуть упроваджуватися різні педагогічні технології навчання. А саме технологія розвивального навчання Л. В. Занкова, Д. Б. Ельконіна-В.В. Давидова, технологія саморозвитку М. Монтесорі, технологія організації групової навчальної діяльності школярів О.Г. Ярошенко, технологія формування творчої особистості, технологія «створення ситуації успіху» Ш.О. Амонашвілі, технологія випереджального навчання С.М. Лисенкової тощо. Студенти дізнаються, що в школі І ступеня застосовуються технології навчання, спрямовані на особистісний розвиток молодших школярів, створення комфортних умов навчання, налаштування на сенсорно-розвиваючий режим занять.

Нами були введені в робочі програми курсу «Вступ до спеціальності» лекція-дискусія на тему: «Комфортні умови навчання в сучасній початковій школі – це міф чи реальність?» й лабораторне заняття «Професійний портрет вчителя, що створює комфортні умови навчання у початковій школі». Студенти, спираючись на свій суб'єктний досвід, висловлювали власні думки, порівнюючи традиційну систему навчання, притаманну початковій школі, з її традиційними цілями, завданнями, методами, прийомами, засобами, формами навчання з системою навчання, що послуговується нетрадиційними, інноваційними технологіями навчання, новими цілями, завданнями, засобами, формами навчання. Як результат – створення комфортних умов навчання молодших школярів. Студенти розробляли модель комфортних умов навчання, в якій дитина прагнула навчатися, розвиватися. Студенти ознайомилися з поняттями: «суб'єкт-об'єктні відносини», «суб'єкт-суб'єктні відносини», «суб'єкт-об'єктне освітнє середовище», «суб'єкт-суб'єктне освітнє середовище», «особистість», «особистість учня», «особистість вчителя», «особистісно-орієнтована діяльність вчителя».

Ця робота змусила студентів замислитися над відповіддю на таке запитання: «Якими саме вчителями хотіли б Ви стати?»; змалювати в уяві власний професійний автопортрет. Результати діагностичної роботи на початку лекції-дискусії і наприкінці заняття в експериментальній групі I курсу показали, що у студентів посилилося відчуття необхідності застосування в навчальному процесі початкової школи інтерактивних технологій. Студенти усвідомили значущість спрямування власної професійної діяльності як майбутніх учителів початкових класів на створення комфортних умов навчання, розвиток особистості учнів. У контрольній групі студентів I курсу таких змін не відбулося. Перший курс є підготовчим у формуванні готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання, і на цьому етапі збагачення цілей дисципліни, внесення змін у робочу програму, у цільове спрямування дисципліни, у зміст, методи навчання, форми організації діяльності в курсі «Вступ до спеціальності» вплинули на формування ціле-мотиваційного компонента цього виду готовності.

В подальшому, під час формувального експерименту були змінені цілі, завдання і робоча програма курсу «Історія педагогіки». Уявлення студентів I курсу збагатилися знаннями історичного еволюційного розвитку і переходу в освіті від пасивних моделей навчання до активних, а від активних – до інтерактивної моделі навчання. У робочу програму курсу «Історія педагогіки» була введена лекція «Історія переходу від пасивної моделі навчання до інтерактивної», семінар «Проблеми інтерактивного навчання на сучасному етапі розвитку суспільства». У процесі занять були розглянуті такі питання:

1. Пасивна модель навчання, її особливості.
2. Активна модель навчання, її особливості.
3. Інтерактивна модель навчання, як різновид активної моделі. Особливості інтерактивної моделі навчання.
4. Передумови переходу від активної моделі навчання до інтерактивної.

5. Сучасні українські, російські й зарубіжні вчені, педагоги про інтерактивні технології навчання, їх застосування в сучасній школі.

6. «За» й «проти». Сильні й слабкі сторони навчання із застосуванням інтерактивних технологій.

До змісту курсу «Історія педагогіки» увійшли такі поняття, як «інтерактивна модель навчання», «інтерактивне навчання», «інтерактивні технології навчання». На основі аналізу української, російської, зарубіжної психолого-педагогічної, навчально-методичної літератури студенти усвідомили мотиви переходу до інтерактивної моделі навчання на сучасному етапі розвитку освіти.

Результати діагностичної роботи перед проведенням лекції й семінару і наприкінці заняття в експериментальній групі I курсу показали, що у студентів посилилося відчуття необхідності застосування в навчальному процесі початкової школи інтерактивних технологій навчання. У студентів спостерігався приріст знань про інтерактивні технології навчання, про історичний розвиток методів навчання і перехід від застосування пасивних методів і технологій навчання до активних. У контрольній групі студентів I курсу таких змін не відбулося. Зміна цільової спрямованості дисципліни, внесення змін у робочу програму, у зміст, методи навчання й форми організації діяльності в курсі «Історія педагогіки» вплинули на формування ціле-мотиваційного й змістового компонентів готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

На I – II-му курсі (2, 3 семестри) студенти ознайомлюються з курсом «Дидактика». Традиційна програма з дисципліни містить основні поняття, визначення, наукові концепції, теоретичний і практичний базис. Викладачем спільно зі студентами вивчаються теми: «Сутність процесу навчання», «Зміст освіти в Україні», «Закономірності та принципи навчання», «Методи і засоби навчання», «Види і форми організації навчання», «Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів», «Сучасні проблеми дидактики». У ході експериментальної роботи розширимо зміст курсу новими поняттями, що

сприятиме формуванню готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання. У зміст курсу «Дидактика» увійдуть такі поняття, як «інтерактивне навчання», «інтерактивні форми роботи», «інтерактивні технології навчання»; до експериментальної роботи було додано лекцію «Сучасні освітні технології навчання: інтерактивні технології» та семінар «Гуманістична спрямованість інтерактивного навчання».

Результати діагностичної роботи перед проведенням лекції та семінару і по їх закінченні в експериментальній групі II курсу показали, що у студентів посилилося відчуття необхідності застосування в навчальному процесі початкової школи інтерактивних технологій навчання, гуманізації освітнього процесу, спостерігався приріст знань про інтерактивні технології навчання. У контрольній групі студентів II курсу таких змін не відбулося.

На IV курсі студенти ознайомлюються з курсом «Основи педагогічної майстерності». Мета вивчення курсу – усвідомлення студентами ролі особистісного фактору в навчанні, вихованні та розвитку учнів. Увагу зосереджено на формуванні громадянської та професійної позиції вчителя, його гуманістичної спрямованості. Студенти опановують основи майстерності вчителя з саморегуляції власних емоцій, педагогічного спілкування, з управління навчально-виховним процесом. Завдання курсу – спонукати студентів до самовиховання, самонавчання, саморозвитку, творчості; сформуванню потреби в безперервному професійному самовдосконаленні. Викладач і студенти разом вивчають такі теми: «Педагогічна діяльність. Педагогічна майстерність», «Майстерність В.О. Сухомлинського і А.С. Макаренка у вирішенні педагогічних завдань», «Самосвідомість і самопізнання. Саморегуляція емоційного стану», «Педагогічна техніка», «Культура зовнішнього вигляду педагога», «Гра в педагогічному процесі. Елементи акторської та режисерської майстерності в педагогічній діяльності», «Соціально-перцептивні можливості вчителя», «Педагогічне спілкування. Педагогічний такт, техніка педагогічного

спілкування», «Майстерність вчителя на уроці», «Майстерність вчителя в активізації учнів при вивченні нового матеріалу та під час перевірки знань» тощо.

У рамках експериментальної роботи було введено лекційне заняття: «Майстерність вчителя в активізації учнів за допомогою застосування інтерактивних технологій навчання» та лабораторне заняття: «Техніка педагогічного спілкування на інтерактивному уроці». Під час виконання цієї роботи ми дійшли висновку, що курс «Основи педагогічної майстерності» є надзвичайно важливим для формування ціле-мотиваційного, змістового, операційного, рефлексивного компонентів готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

На V курсі студенти ознайомлюються з предметом «Сучасні педагогічні технології». Курс «Сучасні педагогічні технології» є компонентом загальної системи професійно-педагогічної підготовки студентів і корелюється з усіма іншими педагогічними дисциплінами. Вивчення цього предмета дає змогу майбутньому вчителю початкових класів ознайомитися з матеріалом перспективного педагогічного досвіду з різних педагогічних технологій у навчальному процесі початкової школи, оволодіти навиками аналізу і виокремлення певних педагогічних технологій відповідно до об'єктивних і суб'єктивних умов навчально-виховного процесу. В наш час педагогічні колективи можуть конструювати навчально-виховний процес за різними моделями, у тому числі й авторськими. Ця дисципліна вивчається після того, як студенти ознайомились з усіма основними функціональними та професійно-орієнтованими дисциплінами, що дає змогу з максимальною ефективністю засвоїти науково-теоретичні основи курсу і сформулювати практичні вміння та навички. На лекціях і семінарах вивчаються основні теоретичні та практичні проблеми педагогічних технологій. Під час лабораторних занять ставляться завдання з формування вмінь і навичок аналізу та добору ефективних освітніх технологій для запровадження у навчальний процес початкової школи, а також конструювання технологій.

Під час занять з курсу «Сучасні педагогічні технології» студенти вивчають такі теми: «Поняття педагогічної технології», «Методологічні та науково-теоретичні основи педагогічних технологій», «Класифікація педагогічних технологій», «Сучасне традиційне навчання», «Педагогічні технології на основі особистісної орієнтації педагогічного процесу», «Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів», «Педагогічні технології на основі ефективності управління та організації навчального процесу», «Педагогічні технології на основі дидактичного удосконалення і реконструкції матеріалу», «Окремі предметні педагогічні технології», «Природо-відповідні технології» тощо. Студенти вивчають педагогічну технологію В.Ф. Шаталова; культурно-виховуючу технологією диференційованого навчання за інтересами дітей І.М. Закатова; технологією диференційованого навчання В.В. Фірсова; технологією П.М. Ерднієва «Укрупнення дидактичних одиниць»; «Теорія поетапного формування розумових дій» (М. Б. Волович); з педагогічною технологією саморозвитку М. Монтесорі; з технологією С.М. Лисенкової та ін. Однак, проаналізувавши навчально-методичний комплекс з дисципліни, зазначимо відсутність теми, присвяченої ознайомленню студентів з інтерактивними технологіями навчання. Інтерактивні технології навчання не вивчаються ні на лекційних, ні на практичних, ні на лабораторних заняттях з курсу, не надаються для самостійного вивчення.

У межах експериментальної роботи було додано лекційне заняття: «Інтерактивні технології навчання, їх функції та види», семінар «Інтерактивні технології навчання. Всі «За» та «Проти». Цей курс спрямований на поглиблення знань студентів з інтерактивних технологій навчання та їх застосування і може прислужитися формуванню змістового і операційного компонентів готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Значне місце у формуванні готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання набувають такі

дисципліни: «Методика викладання математики» (270 год), «Методика викладання російської мови» (243 год), «Методика викладання природознавства» (162 год), «Музичне виховання з методикою» (162 год), «Технічні засоби навчання» (54 год), «Технології вивчення мови та літератури у початковій школі» (81 год), «Технології вивчення математики у початковій школі» (81 год), «Технології вивчення галузі «Людина і світ» (54 год), «Галузь «Здоров'я та фізична культура» та технології її вивчення у початковій школі» (54 год), «Методика засвоєння змісту галузі «Технології» (трудове навчання, художня праця) (54 год), «Інтегральне вивчення навчальних предметів галузі «Мистецтво» (108 год).

На нашу думку, існує необхідність не тільки в розширенні досліджуваного матеріалу з дисциплін новими знаннями про інтерактивні технології навчання, а й у впровадженні викладачами ВНЗ інтерактивних занять з цих курсів із застосуванням різних інтерактивних технологій навчання; спрямуванням процесу викладання дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки на застосування різних видів інтерактивних технологій навчання; створенні суб'єкт-суб'єктного інтерактивного освітнього середовища, з акцентом на розвиток особистості кожного студента; зміцненням акцентів у цілях, завданні, змісті, формах організації діяльності, методах, засобах, технологіях навчання на формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання. З цією метою з дисципліни «Методика викладання математики» на II курсі (IV семестр) була проведена інтерактивна лекція на тему: «Методи наукового дослідження, що застосовуються в процесі розробки методики викладання початкового курсу математики», під час якої у студентів сформувалися не тільки знання щодо методів наукового дослідження та їх класифікацій, але і набувалися знання з інтерактивної технології колективного навчання – «Ротаційні трійки», коли студенти залучалися в освітній процес, завдячуючи саме цій технології.

Для студентів III курсу була проведена інтерактивна лекція з дисципліни «Методика викладання російської мови» за темою: «Особливості роботи над творами різних родів і жанрів», під час якої студенти ознайомилися з родами і жанрами літературних творів, були сформовані методичні знання та вміння роботи над епічними, ліричними і драматичними творами в початкових класах. Також ставилося за мету сформуванню уявлення про інтерактивні технології кооперативного навчання – «Ротаційні (змінні) трійки». Також для студентів III курсу була проведена інтерактивна лекція з дисципліни «Методика викладання російської мови» на тему: «Методика навчання побудови висловлювань», під час якої студенти ознайомилися з психологічними основами побудови висловлювань; формувалися методичні знання та вміння роботи над висловлюваннями в початковій школі, уявлення про інтерактивні технології колективно-групового навчання – «Мозковий штурм». У завершальній частині таких інтерактивних лекцій великого значення у формуванні готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання набуває організація рефлексивної діяльності.

З дисципліни «Методика викладання природознавства» для студентів III курсу була проведена лекція з теми «Інтерактивні технології ситуативного моделювання на уроках природознавства», та практичне заняття «Інтерактивні технології ситуативного моделювання на уроках природознавства». Студенти ознайомилися з такими видами інтерактивних технологій навчання, як «спрощене судове слухання», «громадське слухання», познайомилися з поняттями «імітаційні ігри», «симуляційні ігри»; ставилося за мету сформуванню методичні знання щодо рольової гри, гри-драматизації; щодо гри з розігруванням сценок, поглиблювалися знання з дидактичної гри, навички критичного мислення, формувалася здатність зі застосування інтерактивних ігрових технологій на уроках природознавства в початкових класах; студенти вчилися поглиблювати наукові знання з природознавства за допомогою застосування імітаційних ігор.

Для студентів IV курсу з дисципліни "Музичне виховання з методикою викладання» (162 год) була проведена лекція з теми «Застосування інтерактивних технологій навчання на уроках музики в початковій школі» та практичне заняття «Інтерактивні технології навчання на уроках музики в школі I ступеня». Студенти ознайомилися з такими видами інтерактивних технологій навчання, як «два – чотири – всі разом», «ротаційні трійки», «карусель», «асоціативний куш» та способами їх застосування на уроках музики в початковій школі. Студенти під час цих занять не тільки набули знань з основ музичного мистецтва в теоретичному аспекті, а й у методичному аспекті поглибили свої знання. Студенти дізналися багато нового щодо інтерактивних технологій навчання та подальшого їх застосування; щодо організації уроків з музичного виховання молодших школярів у школі I ступеня. На практичному занятті студенти були залучені до навчальної діяльності, під час якої вони розробляли фрагменти уроків з музики і намагалися «приміряти» ту чи іншу інтерактивну технологію навчання до конкретного уроку з певними цілями, з певним змістом матеріалу, з продумуванням кінцевих результатів уроку. Це потребувало від студентів особистої ініціативи у виконанні практичних завдань і творчої самостійності.

Проаналізувавши навчально-методичні комплекси з дисциплін «Технічні засоби навчання» (54 год), «Технології вивчення мови та літератури у початковій школі» (81 год), «Технології вивчення математики у початковій школі» (81 год), «Технології вивчення галузі «Людина і світ» (54 год), «Галузь «Здоров'я та фізична культура» та технології її вивчення у початковій школі» (54 год), «Методика засвоєння змісту галузі «Технології» (трудове навчання, художня праця) (54 год), «Інтегральне вивчення навчальних предметів галузі «Мистецтво» (108 год), зазначимо, що відсутні теми, присвячені ознайомленню студентів з інтерактивними технологіями навчання. Інтерактивні технології не вивчаються ні на лекційних, ні на практичних, ні на лабораторних заняттях з курсів, не надаються з метою

вивчення як різновид самостійної роботи студентів. З дисципліни «Технічні засоби навчання», студенти II курсу ознайомлюються з аудіовізуальними технічними засобами навчання: в межах експериментальної роботи були внесені зміни в робочу навчальну програму з курсу і проведене семінарське заняття з теми: «Опції технічних засобів навчання на інтерактивному уроці в початкових класах».

Зміст дисципліни «Технології вивчення мови та літератури у початковій школі» був доповнений семінарським заняттям «Уроки мови і читання в початкових класах без застосування інтерактивних технологій навчання? Причини, наслідки, результат?». Зміст дисципліни «Технології вивчення математики у початковій школі» був доповнений семінарським заняттям з теми: «Чи можна застосовувати інтерактивні технології навчання на уроках математики в початкових класах? Точна наука та інтерактивні технології навчання?». Зміст дисципліни «Технології вивчення галузі «Людина і світ» доповнений практичним заняттям «Інтерактивні технології навчання та їх можливості під час вивчення галузі «Людина і світ». Дисципліна «Здоров'я та фізична культура» та технології її вивчення у початковій школі» була доповнена практичним заняттям з теми «Застосування інтерактивних технологій навчання під час вивчення теоретичного матеріалу на уроках «Основи здоров'я та фізичної культури» в початковій школі». Дисципліна «Методика засвоєння змісту галузі «Технології» (трудове навчання, художня праця)» збагатилася лекційним заняттям на тему: «Коллективна творчість молодших школярів на уроках трудового навчання, художньої праці та інтерактивні технології навчання» та практичним заняттям «Інтерактивні технології кооперативного та колективно-групового навчання під час ознайомлення молодших школярів з різними технологіями розпису пасхального яйця». Дисципліна «Інтегральне вивчення навчальних предметів галузі «Мистецтво» збагатилася практичним заняттям з теми: «Інтерактивні технології навчання та їх можливості під час вивчення молодшими школярами предметів галузі «Мистецтво».

Висновки. Вивчення таких дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки, як «Вступ до спеціальності», «Дидактика», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», «Методика викладання математики», «Методика викладання російської мови», «Методика викладання природознавства», «Музичне виховання з методикою», «Сучасні педагогічні технології» (цикл професійно-орієнтованої гуманітарної і соціально-економічної підготовки), «Технології вивчення математики в початковій школі», «Технології вивчення мови та літератури в початковій школі», «Технології вивчення галузі «Людина і світ»», «Галузь «Здоров'я і фізична культура» й технології її вивчення в початковій школі», «Методика засвоєння змісту галузі «Технології» (трудове навчання, художня праця)», «Інтегроване вивчення навчальних предметів галузі «Мистецтво» (природно-наукова, професійна та практична підготовка)» тощо сприяють опануванню теорією навчання, виховання й розвитку молодших школярів. На практичних заняттях із цих дисциплін студенти набувають певних професійно-педагогічних умінь.

Опитування студентів експериментальних груп й викладачів дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки зафіксувало підвищення інтересу до занять, проведених із застосуванням інтерактивних технологій навчання, 100% активність студентів, їх залучення до навчального процесу, зростання свідомості у навчанні, створення суб'єкт-суб'єктного інтерактивного освітнього середовища, внутрішньої мотивації у навчанні сприяло формуванню готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Література

1. Ананьев Б. Г. Избранные психологические труды : в 2-х т. Т. 2. / Б. Г. Ананьев. – М., 1980. – 187 с.
2. Андрущенко В.П. Інтелектуальний потенціал нації та його розвиток засобами освіти / В.П. Андрущенко // Соціокультурні чинники розвитку інтелектуального потенціалу українського суспільства і молоді: Наук. пр. та матеріали конф. — К., 2001. — Вип. 1. — С. 52-55.

3. Асмолов А. Г. Личность как предмет психологического исследования / А. Г. Асмолов. – М. : Изд-во МГУ, 1984. – 104 с.
4. Єльнікова О.В. Управління впровадженням інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу: дисс. ... канд. пед. наук :13.00.01 / О.В. Єльнікова. – К., 2005. – 245 с.
5. Линенко А. Ф. Теорія і практика формування готовності студентів педагогічних вузів до професійної діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / А. Ф. Линенко. – К., 1996. – 44 с.
6. Паламарчук В.Ф. Від творчості особистості – до нових технологій навчання // Директор школи. – 2001. - № 9 (153). – Березень.
7. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. І. Пометун. – К., 2007. – 144 с.
8. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Вид-во А.С.К., 2004. – 192 с.